

: احداث الدين
ويعقوب كمال

واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا . . .

مدير مسئولی
عنان جودی

آبونه بدلی
ک عثمانیه ایچون
ایکی ۵۰ غروش
آیانی ۲۵ غروش :

تعالیم مسلمانان

یه ایچون سنه لکی
آیانی ۳ روبله
مالاک اجنبیه
۱۲ آتی آیانی
فرانقدر .

وجعلناکم شعوبا وقبائل لتعارفوا . . .

محل اداره :
استانبول : بایزید
چادر جیلده
اخطار مخصوص :
عالم اسلام واسلامیته
عائد مقالات و آثار
مع المعتبره درج
اولنه جقدر .

نسخه سی . ۴ باره

دینی سیاسی تاریخی فلسفی و احوال عالم اسلامده باهت هفته اوله مجلد در
ناشر : تأسس ۳۲۸ مولد النبی

حکومت، بونلرہ اور تودوقسلفی نشر ایتمک ایچون یایونلر حسابیلہ بایہ ویریوردی . وھیچ کیمہ ویرمادیکی واسع حقوقی بونلرہ ویریوردی . فقط بونلرک بوقدر انعام احسانہ مقابل حکومتہ قازاندر دقاری شی اوج بش سرسریدن عبارتدی . بالکیز بونلرک قالسہ نہ ایسہ ایدی بوندن باشقہ حکومتک وجودیندہ اولہ جریجملر آچبورلردیکہ نتیجہ سنک وخامندن روس ارباب بصیرتی ترترترہ وردی . بوجریجملرلدہ روسیہ اخلندہ کی سازاقوامی روسلردن نفرت ایندرمکدر . واقعا اوعراشدقاری هب روسلاشدرمق ایچوندی . فقط بونلرکچون مراجعت ایندکلی تشبیلری انسانی روسلردن نقرتہ عادتاً اجبار ایدن تشبیلر دندی .

ایشته بونلر روسلر نظراندہ آجی آجی حقیقت اولارق برر بر تعیین اتمیہ آرتق مسیونیرلرک وجودندن اورتودوقسلفی نامنہ برشی استفاده ایندیجکی یواش یواش آکلاشلیمہ باشلادینی وقت مسیونیرلرک استقبالی مظلّم ، قارنغو بر تہلکہ قاپایوردی . آرتق بوقت ہر بر مسیونیرلرک قلبنی بر قورقو استیلا ایدرک شوہلک استقبلدن قورسیلہ بیلیمک چارہ سنی بولق بر کندیارینہ ایچون حیات مادہ سنی تشکیل ایدیوردی .

ایسکی موقع بلندیلرلہ برابر میلیونلری دہ غائب ایتمکدہ اولدقاری خاطرلرینہ کانجہ عادتاً چیلدیر یورلردی . ایشته شوچیغان ایچورسندہ قزاندہ مذکور مسیونیر قونرہ سی انعقاد ایندی .

مادامکہ ایشک ایچورسندہ بر کرہ غائب ایدیلن موقعلری تکرار قازانق ، بردفعہ اُدن کیدن میلیونلری تکرار اُلدہ ایتمک کی ہم بر مادہ وارددر . البتہ قونرہ نک غایت جدی اولوب ، ویریلہ جک قرارلرکدہ اولہ شقہ بکاور قرارلر اولیوب سولک درجہ ماهرانہ اطرافلیجہ وشولنرک ہر حالہدہ رہبان خویایسندن آزادہ بولنہ جنی درکاردی . بز بورالرینی دوشندکبہ عاقبتک وخامندن ضغر ضغر نریوردق . فقط نہ قدر آلدانہ نزونہ قدردہ بوشی ہوشہ ہیجانار کچیر مشرکہ ویردکاری قرارلرک ، مذاکرہ اولان مادہ لرک ، بوکون اولسہ اولسہ احوال غلندن بی خبر رہبان خویایسی اولہ بیلہ جک بر طاق صاچہ صاپان مقررات اولدینی کورنجہ اولکی انعقادزہ جدآ پشیان اولیورز .

بر محیطک ایچورسندہ بولنیور . اونلرکچون صحتہ تعارفدہ آکلاشلما مزہ بک چوق احتیاجز وارددر . ایشته بندہ کنر کلہ جک مقالہ مدن اعتبار آروسیملی اسلام قادیلر بک احوالہ دائر یازمیہ باشلایہ جقم . امید ایدر مکہ فرط تاثیر کنر سایہ سندہ اتحاد افکار و آمالہ اوومدیغ تاثیر ویرر

سیبریالی عائشہ

عالم اسلام

قزاندہ انعقاد ایدن مسیونیرلر قونرہ سی

مناسبتیلہ

ای قونرہ . روسیہ مطبوعاتی قزاندہ انعقاد ایدن مسیونیرلر قونرہ سیلہ مشغول بولنیور .

بونلرک سبب اجتماعی ، بونلرک بواجتماعلر ندویر دجکاری ویاخود ویردکاری قرارلری ، بوقرارلرک حکومت طرفندن قبول اولنوب اولنایہ جتی ایشته بتون اشتغال اساسی تشکیل ایدن مواد .

عجا بوقونرہ نیچون تأسس ایندی وبوندن مقصد نہدر ؟ ایشته مرکک ابلاک اول ذہنہ کلہن سؤللردن برنجیسی .

روس مطبوعاتک بر قسمی قونرہ سیہ ، اورتودوقس ، روس منافی نظرندن انعقاد ایندی کوزیلہ باقیورلر . فقط بز بونی طوغریدن طوغری بہ قبول ایتمیوب ایشک ایچندہ ہر شیدن زیادہ منافع شخصیہ اولدیننی ادعا ایتمک ایستمز . اگر مسیونیرلرک بوکونکی وبو آنہ قدر اولان صفحات حیاتلرینی نظر دقتہ آلا جتی اولورسہ حقیقتک بولولدیننی تسلیم ایتمکدہ بوکون بر عناد اولور .

مسیونیرلک صنعتی بوکونہ قدر حکومتک ، روسیہ دہ کی بتون اقوامی روس قالبہ صوفق ایچون قوللاندیننی بر آلت اولدینی مرکک معلومیدر . فقط حکومت بو آلتک قطعاً ایشہ یازامیہ جتی ، بویلہ رہبان نامیلہ بر سورو پایاسک مملکتی طولا شوب اہالی بہ جبر ونضیق اجرا ایندیلہ سیلہ ہیچ بروقت روسیہ یار بر قابہ صوفقیہ جتی مدیدہ تجربہ یارلہ آکلادی .

وقتارینی اسلام عنصری چوقدن کچیره شد. و حالا
آکلامیورلرکه اسلاملرک حسیانلری . بوکا تحمل ایدرک
باشامک الکیوک آچقلق اولدیغنی ؛ دینارینه بیوک بزدل
اولدیغنی طویار قدر اویانمشدر !!!

بوقرارلردن دهایی بریسی وار . عبرتآلساترین اوراق
ایچون بونی ده یازدهجم اوده : تاتارچه انتشار ایدن هرپر
کتاب وغزلهلری ادبی براسالنه یازلامقاله برابر بونلرک
روسجه ترجمه لرینک برابر نشر اولمیشنی معارف وداخیه
نظارتلردن طلبی .

بوراده هرشیدین زیاده بو فکری بولوب چیقارن
بایلاجقزک صوکی حال . ایلوشنه آجیرز . زوالی بیلاجقز
بولیه بر عالی فکری بولوب چیقارمق بایه منه صعود اتمکله
برده قونفره طرفدن قبولده ایتدیرمک . موفقیتی کندینده
جمع ایتدیکی وقت کیم بیایر نه قدر سهوئشدر . بوصورتاه
تاتار مطوعاتیا لکزر روسجه ییللره ویالکزر روس تریه سی
کورنلرده حصر ایدرک سائر محررین و علما فحاکم آلارینی
باغلایه رقی بونکله اسلاماری دینی ملی استنادلردن یراقه
جنی خاطرینه کلیدیکی وقت کیم بیایر قلینده طوغدینی
محظوظیتلری نه قدر بیومشدر . هله داخیه نظارتنک بونی
رد ایده جکی خاطرینه بیله کلامشدر .

فقط معائنات زوالینک بو قدر بیومش امیدلرینی
قیرهرق شورانی کندینه اخطار ایدرک معارف وداخیه
نظارتی خرسین اولدیغیچون رهبانه علاقه دار و آنلرک
مطالباتی نظر اعتباره آلمیه آماده ایه ده عین زمانده زمام
امور مملکت آلتده بولندیغیچون اسلام عنصریله ده و عالم
مدنیله ده علاقه داردر . حتی بونلره اولان علاقہ سی رهبانلره
اولان علاقہ سینه نسبتاً قات ثوقده در . اونکچون رهبانک آمانی
ترویجین زیاده مملکتک سیاسته رعایت . قوجه علم مدنیته
خاطرینی بولیه مجبوردر . چونکه مملکتک حیاتی . سعادت
آنحقی شو ایکی مجبوریته بیون ایکمکده در . رهبانک مطالبی
بو ایکی مجره توافق ایدرک ترویج ایده بیایر . تکیس حالده
اوج بش رهبان یارچمنک وقت خوشلقنه بولاه قوجه
مملکتی شورسه . قوجه روس مانی عالم دانیته تفرسته
معروض بولدرمز

بعض رفقا مریوکا حالا اهمیت ویرپور . فقط بزبوراده
اهمیت ویریه جک برشی کورمبورز . رفقا مریوکا ویردیکی
اهمیتی بلکه حکومته بکون کلوب تطبیق ایتیه قاتشه جنی
قورقوسندندر . بلکه بوقونفره نیک ایچروسنده حکومته
یک قالین بارمینی وارانی ظن اولنبوردر . چونکه اسکیده
حکومتله مسیونیرلر آرمشده هیچ بفرق یوقدی . فقط
بز حکومته نه بوراده بارمینی اوله جفته ونه ده صوکی کون .
بونی تطبیقه قاتشه جفته احتمال ویرمبورز . چونکه حکومت
چاغین مسیونیرلر دکلد . البته اسلاملرک احوال روحیلرینه
مخالف حرکتده بولمک ضررینی هرکدن زیاده تفر
ایدر .

اونکچون اماره نفسه اویومقدن زیاده اقتضاء سیلسته
اویومینی ده کارلی بولور .

قونفرده ویربان قرارلر یک چوقدر . بونلرک بزده قاتی
اولان قسارینک بزم عندمزده دیکری هر نه قدر بر نظر
استخفافله . خدملره مقابله اولنور درجه ده ایساده
قونفره نیک یالکزر نه سویه ده اولدیغنی قارنلرمزه آکلاتق
ایچون بوقرارلردن بعضلرینی ذکر و تشریح ایتک استیورز
ویریلن قرارلرک بری بودر :

« سانسور قومیتلرینه بررهاب تعین ایدرک روسیه ملی
اسلام مطوعاتنه دقت اولمیشی و بونلرک مندر جاتدن عموم
رهبانک خبردار ایداسی . »

کورایورک بونلر دهایی بوقاروده طولاش یورلر .
البته . رهبانلرک بوقراری اسلاملر اوزرنده کندیارینه
محضاً برحق حاکمیت (!) قزائمق وداثا اونلری کندی
بیورندقاری التده طوتارق هر برترقیاندن محروم بر اقرب
ایزمک امیدیه ویرلش اولدینی میدانده در . کویا اسلاملر
بوندنصرکه اوزرلرنده بر اووالاونی (ورتودوقس) بیایی
طایفه جقارده دینی . اعتقادی . اخلاقی . سیاسی کتابلریک
نشر اولوب اولمیه جنی بر اورتودوقس بیایسک کيفنه
تابع طوتله جق . و بونی اسلاملر ده هیچ سس صداچق
رسمه ن مسکین مسکین قبول ایده جکلر .

ایشه بوکا احوال عالمانی خرمین عتلی دیلور
هیچ دوشمنپورلرکه بولیه زانلرده حسن رضا کوستره جک

مع مافیه شوراسنه حیرتدن کنیغیزی آله میورز که
« برژاوی ویدمست » غزته سی استثنای طوتلورسه روسارک
ترقی پرور غزته لری قونفره نك مقرر اتندن بحث ایدرکن
بالکیر بر حکایه ایله کچورلر . ترقیات بشریه مضراولان
بو قرارلر حسیات ترقی پرورانه لری نه آز آجیق اولسون
طوقنمیور .

کیم بیلیر اهمیتیه دیگری اولمادیغندن بلکه بزم کچی بالکیر
« رهبن خولیا سیدر بو (۱) » دییه بر نظر استخفافله
کچورلردر . فقط روس ترقی پرور مطبوعاته شوراسنی
نظر دفته آلمق اقتضا ایدور که کنیدی لری روس افکار عمو
میسنک تام اورته سنده بولنیورلر . بوراده حقیقی آکلایا
ندسه آکلایان دها چوقدر . اونکچون رهبانک بو
قرارلری اورتودوقسلقه و باخصوص روس ملتیه سورملک
استه نان بر لکه اولدیغنی بیامیانلره آکلایمق هر حالده
وظیفه لری ایدی .

شو مناسیته مساعدلری نه مغرور شوراسنی ده عرض
ایتمک ایستهرمکه بو کون روس ترقی پرورلری له بزم آرا مزده
مشترک بردوشان وارسه اوده عالم مدینتک عدو اکبری
اولان بوره بان و بو مسیورلردر . چونکه بونلر بزم
دیخزه ، ملتیزه تعرض ایتمک ایستهدکاری کچی روس
وطن پرورلرینک جانلری مثابه سنده اولان روسیه یی ده بویله
جاهالانه ، خودپنانه متعصبانه حرکتلری له محو اضمحلاله
سورکبورلر .

بوقاروده عرض ایستدیکم وجه اوزره بونلرک بویله
قونفره لر یامقندن و بوقدر بارلر ، وقتلر صرف ایتمکدن
مقصدلری ظن اولتالسون اورتودوقسلقه و یا خودروساغه
برقائده دوشندکارندن دییه ا خایر .

بلکه بونلرک بوقونفره لر دن یکانه آمالی روسیه ده اوچنچی
ایکسائدر دورنده اولدیغنی کچی بر موقع بلندی یی احراز
ایدرک میا بونلر ایچروسنده شفاعت عالمنده طائلی طائلی وقتلر
کچر مکدر .

بو کون اسلام مطبوعاته ملوث لاریغی اوزاتاق استیورلر .
یارین سائر مطبوعاتی ده خجهری التنه آلمیه اوغراشه جغاری

دقت بیورلسون اسلام مطبوعاتک ادبی یعنی رغبتله
اوقوناجق بر صورتده یازلامسیله برابر بونکده بالکیر
روسجه بیلنلره منحصر قالمیسی استیورلر . دیمک استیورکه
داخلیه نظارتی بتون تانار غزته جی و رساله جیلرینه : بزم
رهبان سزک مطبوعاته بو قدر ترقی کوسرما کزی ،
یازدیغکز شیلردن اولاد وطنک استفاده اتمه سی ، کندی
منفعتلری نه مخالف بولمقلرندن هیچ بر وقت استیورلر .
اونکچون یازیلان شیلرکیز اوقونه جی بر صورتده اولماقله
برابر بویازمق امتیازی ده ، منحصر آ روس تریه سی کورنلره
قالسون ، دییه بر نظامنامه طاغتنون .

شوصوک وقتلر اسپانیا حکومتی طرفندن رهبان قارشو
یایلان بارد معاملهری ایشیدنجه حسیات دیندارانه هم فورانه
کله رک اسپانیا حکومتی بویادیغنی معاملهرندن اوتری وجداناً
موآخذه ایدیوردم . چونکه بونی رهبان قارشو دکل
معنویانه قارشی یایلان بر معامله عد ایدیوردم . فقط صوکنندن
اسپانی آکلایلرجه حکومتی بو معامله سندن طولانی قلباً
آغشلامای ده موجب انصاف بولدم . چونکه اسپانیا
حکومتک بو معامله سی معنویاتی روحانی تی تحقیر ایده نلره
قارشو یادیغنی معامله سی ایش . چونکه بونلر ، اسپانیاده
قوتولیک ، ذهبندن باشقیه اجرای آینه ، عبادات دینه لری له
تطهیر نفسه مساعده ایتمک ایسته شلر .

کوریور که بزم روس رهبانی ، اسپانیا رهبانک بو حرکت
حقوقشکنه لری بصادیره جی عادتا مه رلیه جک بر صورتده
حرکت ایتمک استیورلر . بالکیر آیینی دکل بلکه بونلری
اوکرتمن بتون کتب اسلامیه یی کندی کیفارینه تابع طوتمق
استیورلر . بونکله بالکیر بر عنصره دکل بلکه بتون عالم
مدینیه اعلان حرب ایدیورلر .

اسپانیاده اولدیغنی کچی روسیه ده ده بونلرک اغفالانه
قابیلانلر اولور . روس حکومتی بونلرک آمالی ترویج
ایتمدیکی وقت روس دینداران محافنه حکومتک خرسدیا
نافه خدمت ایتمدیگنی الفاء ایتمکده ده بونلر قصورلق ایتمزلر .
فقط روس دینداران محافلی ای آکلایمق اولسونلر که
مسیورلرک بویله مطالباری پاک کچ قالمشدر . عالم مدینیه
بونک مقابله اولنه جی شی بالکیر بر نفرندن عیسارلدر .

عجبا! بوسایدقاری بزرگ حکومتی، اهالیسی،
افکاری آمالی، سیاستی هپسی «اسلام» اولدیفنی،
بورالرده روس خنیهلری یقالندیفنی وقت قولاغندن طوطب
قابو طیشاری ایدیه جکئی بنه، علیه بورالرده نشر دین
نامندن خلط ایدوب یورومیه کلیه جکئی برآزده آینه عالمه
باقوب کورسلر اولمازمیدی؟

اویچ بش دانه سرسری بورایه کله جکارده مقام
خلافک حیاتی مثابه سنده اولان بان اسلامیزم فکرینی
قلملریله (۱) تأثیرسز براقه جتلر! . . .

.....
طوغریسی، الله جله قوللرینه عقللر ویرسون!...

ترویسیکی لی احمد تاج الدین

بخارا مکتوبی [*]

بخارا بخار مختصر صمزدیه:

عصره قریب برزماندن بری درین بر خواب غفلته
طلان بخارلک اعضا بنده قریب برسنه در، بر زنده کی،
بر تبدل ودها طوغریسی سولک ایجاب ایدرسه دلقریب
برصارتتی واقع اولدیفنی هرکک معلومیدر.

اوتوز قرق سنه مقدم، روس طوپلریلک تاسورلرینه
قدر تکلمه سندن انباه ایده مین، نهیه اوغرا دیغنی، نه
اوله جغنی وهانکی راستقیل کندینی قارشولادیغنی کندیمی ده
بیلیمین، بازارلریلک خزینهلریلک یواش یواش روسلرک
آله کچمه سندن قایلرنده اوافجق برصرتتی اولسون طویار قدر
حسبات ملیه ووطنیه دن محروم بولان زواللی اهالی بخارا
نک، برسنه دهری انباهه باشلادیغنی، ایی وقتدر، محافل
مطبوعانده طولاشوب طوربور، عجبا! بونلر حقیقتی،

کرچکندن ده بخارا انباهه باشلادیغنی؟

عالمک ترقیات کورلشورلی، سائر مللرک یکدیگرینی
مجادله حیاتده مغلوب ایتمیه اوغراشدقاری وقت حصوله
کتوردکلری شاتهلری بر سنه اولنه قدر استیب، ترکمن
چوللارندن کچوبده بر تورلی بونلرک قولاقلرینه واصل
اوله مامش ویر تورلو بونلری بولندقاری خواب غفلتدن

[*] فارسیدن ترجمه ابدلشدر.

آشکاردر، چونکه مطبوعاتله کوره جکلری برآزحسا-
بهری واردر، چونکه مطبوعات بونلرک مناسرت ایجروسنده
نه کی رزالتر بایدقاری ونه کی افعال شنیعه لره قدر تنزل
ایتدکارینی اوزطویه دوکه رک بونلرک ماسه کیل هویتارینی
عالم مدینه پک یقیندن طانتدی، اونکچون فرصت آله
کچر کیچمز مطبوعانندن انتقام آلمیه قالدشه جقاری شه مسزدر.

ایشته بوفرستی آله ایتمک، کندیلرنجه، پک قولای
طریقینی بولشاردرکه اوده اوله اسلام مطبوعاتنه دست هلا-
کوناهلرینی اوزتمقددر.

اسلام کتابلری باقیله جق سانسور خانهلریلک آناختارینی
آله ایتدکدنصکره بوندن قوت بولهرق روسیه ده کی عموم
ترقیپور مطبوعاتلک باشنه قوزغون اولهرق قونمق استیه
جکلدر، بنه علیه روس ترقیپورلری بوقونفره دی یالکیز
اسلاملر ضررینه اولهرق انعقاد ایتدی ظن ایتاملی بلکه
بتون عالم مدینتک دامارینی قورومتق ایچون قورولش
برجمیت فسادیه اولدیفنی آ کلامیلدر.

..

قونفره نک نه سویه ده اولدیفنی، قارئین کرامک ده
آچمجه آ کلاماسی ایچون قونفره اعضا سندن برپایه لک
تقدیم ایتدیکی ده، برلا تخیه یازمندن طوغریسی قلمی
براقه مام.

بلیاس حضرتلری بونجه وقتدن بری بوتون مسیونیر
عالمک بوله مدینی عالی برفکری بولوب هرکسی استفادملر
ایجروسندن مستغرق ایدبور، پیوربورلرکه بان اسلامیزم،
بان تورانیزم فکرینی تأثیرسز براقق ایچون استانبولده
مصرده اسلاملرک مرکزی اولان وسائر لرده هم اورتو-
دوقالسلک وهمده روسیه حکومتک فکرینی تقویه ایچون
برغزته نشر ایتمی...

طوغریسی، انعقادندن اول بزلری جیداً تتره تن
قونفره نک زه سندن طوتوب آ کلاته جق اولدرسه ق ده
کندیلریلک نه اولدیفنی بیلیمین ودها قوت و اقتدارلریلک
زهیه قدر ایرشه بیله جکئی آ کلایه بیلیمکن عاجز قالان بر
سورو سرسرم ره باندن تشکل ایتدکنی کوربورز، فقط
آ کلایه میورز، بونلری بوقدر سرسرملکریله برابر
وقدر یوقارودن اوچرتان نه در؟